

# WYROK

## W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

3 listopada 2022 r.

Sąd Okręgowy Warszawa-Praga w Warszawie VII Wydział Pracy  
i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Małgorzata Kosicka

Protokolant: st. sekr. sądowy Maria Nalewczyńska

po rozpoznaniu na rozprawie 3 listopada 2022 r. w Warszawie

odwołania J. F.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddziału w W.

o rekompensatę

z 24 czerwca 2022 r., znak (...)

I. zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje J. F. prawo do rekompensaty od czerwca 2022 r.;

II. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddziału w W. na rzecz J. F. 180 zł (sto osiemdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

**Sygn. akt VII U 883/22**

## UZASADNIENIE

J. F. 1 sierpnia 2022 r. złożyła odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. z 24 czerwca 2022 r., znak (...) o odmowie przyznania rekompensaty, zarzucając błędne ustalenie stanu faktycznego sprawy mające istotny wpływ na treść zaskarżonego rozstrzygnięcia poprzez przyjęcie, że odwołująca się nie udokumentowała 15 lat wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, gdyż organ rentowy nie uwzględnił okresów od 18 października 1982 r. do 31 grudnia 1986 r. w Wydawnictwie (...), ponieważ zakład pracy, wyszczególniając zajmowane stanowiska wykazał: stażysta, starszy asystent redaktora oraz okresu zatrudnienia odwołującej się w (...) S.A. od 1 listopada 2000 r. do 18 kwietnia 2002 r. na stanowisku Kierownik Działu Uroda oraz od 19 kwietnia 2002 r. do 31 grudnia 2008 r. na stanowisku Szef Działu Uroda, ponieważ prace na stanowiskach kierowniczych, szefa wymagają wykonywania prac o charakterze administracyjno-biurowym, bądź sprawowania nadzoru wykonywania prac przez podległych pracowników. W efekcie organ rentowy uwzględnił jedynie 9 lat, 9 miesięcy i 28 dni pracy w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze (tj. od 1 stycznia 1987 r. do 31 października 1989 r.,

od 1 października 1993 r. do 30 czerwca 1995 r. oraz od 1 lipca 1995 r. do 31 października 2000 r.), w sytuacji gdy uwzględnienie okresów zgodnie z wnioskiem odwołującej się prowadziłyby do uznania, że posiada ona ponad 15 letni staż pracy w takim charakterze. Pełnomocnik ubezpieczonej wniósł o zmianę zaskarżonej decyzji poprzez przyznanie prawa

do rekompensaty z tytułu pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze

w okresie od 18 października 1982 r. do 31 grudnia 1986 r. oraz od 1 listopada 2000 r. do 31 grudnia 2008 r. ( odwołanie, k.3-8 a. s.).

W odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. wniósł o oddalenie odwołania na podstawie art. 477<sup>(14)</sup> § 1 k.p.c. W uzasadnieniu organ rentowy stwierdził, że wniosek o rekompensatę został załatwiony odmownie, ponieważ na 31 grudnia 2008 r. ubezpieczona nie udowodniła wymaganego okresu pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wynoszącego 15 lat. Zakład uwzględnił okres od 1 października 1993 r. do 30 czerwca 1995 r., od 1 lipca 1995 r. do 31 października 2000 r. i od 1 stycznia 1987 r. do 31 października 1989 r., tj. łącznie: 9 lat, 9 miesięcy i 28 dni. Do pracy jako redaktor, dziennikarz Zakład nie uwzględnił okresów od 18 października 1982 r. do 31 grudnia 1986 r. w Wydawnictwie (...), ponieważ zakład pracy, wyszczególniając zajmowane stanowiska wykazał stażystę i starszego asystenta redaktora. Prace na stanowiskach kierowniczych wymagają wykonywania prac o charakterze administracyjno - biurowym, bądź sprawowania nadzoru wykonywania prac przez podległych pracowników, a zatem nie można uznać, że ubezpieczona przebywała stale i bezpośrednio przy stanowiskach wymienionych

w wykazie, na których wykonywana jest praca w szczególnych warunkach. Ponadto do stażu pracy nie został uwzględniony okres od 1 listopada 2000 r. do 18 kwietnia 2002 r., kiedy to, zgodnie ze świadectwem wystawionym przez (...) S.A., ww. była Kierownikiem Działu Uroda oraz od 19 kwietnia 2002 r. do 31 grudnia 2008 r., kiedy to ww. była Szefem Działu Uroda. Z art. 7 ust. 2 pkt 5 ustawy z dnia 26 stycznia 1984 r. Prawo prasowe wynika, że dziennikarzem jest osoba zajmująca się redagowaniem, tworzeniem lub przygotowywaniem materiałów prasowych, pozostająca w stosunku pracy z redakcją albo zajmująca się taką działalnością na rzecz i z upoważnienia redakcji. We wskazanych okresach, zdaniem organu rentowego ww. nie pracowała na stanowisku dziennikarza. Nawet jeśli ww. wykonywała

w jakimś zakresie czynności, o których mowa wyżej, to z uwagi na przygotowawczy (stażysta), pomocniczy (starszy asystent redaktora), a następnie kierowniczy charakter pracy (kierownik i szef działu), nie odbywało się to w pełnym wymiarze czasu pracy ( odpowiedź na odwołanie, k.15 a. s.).

### **Sąd ustalił następujący stan faktyczny:**

J. F. urodzona (...), od 18 października 1982 r.

do 31 grudnia 1986 r., była zatrudniona w Wydawnictwie (...) na stanowiskach stażysta oraz starszy asystent redaktora i wykonywała prace redaktora - dziennikarza polegające na redagowaniu oraz przygotowywaniu materiałów do publikacji, stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, pozostając w stosunku pracy z redakcją. Ubezpieczona od 1 stycznia 1987 r.

do 31 października 1989 r. była zatrudniona na stanowisku redaktora w Wydawnictwie (...) S.A. Od 1 lipca 1995 r. do 31 października 2000 r. wykonywała stale

w pełnym wymiarze czasu pracy pracę na stanowisku redaktora w Redakcji (...). Od 1 listopada 2000 r. do 18 kwietnia 2002 r. odwołująca się pracowała na stanowisku kierownika Działu Uroda stale w pełnym wymiarze czasu pracy oraz od 19 kwietnia 2002 r. do 31 grudnia 2008 r. na stanowisku szefa Działu Uroda w miesięczniku (...) wykonywała obowiązki i zadania dziennikarza stale w pełnym wymiarze czasu pracy. Ubezpieczona rozpoczęła 1 sierpnia 2002 r. pracę w (...) S.A. Obowiązki wynikające ze stosunku pracy mieściły się w zakresie utrwalania i zwielokrotniania technikami poligraficznymi, fotograficznymi, reprograficznymi, magnetycznymi, cyfrowymi oraz informatycznymi autorskich praw majątkowych, a także wprowadzania do obrotu i pamięci komputera, rozpowszechniania w sieci informatycznej, w tym w sieci Internet, aby pojedyncze osoby miały dostęp do utworu w wybranym przez siebie miejscu i czasie. Dział Uroda,

w którym ubezpieczona była zatrudniona, najpierw jako kierownik (w okresie kiedy (...) był tytułem należącym do wydawnictwa (...) (...)) oraz szef (po przejściu (...) przez spółkę (...) S.A.), był działem jednoosobowym. Na obydwu stanowiskach odwołująca się wykonywała te same obowiązki, zadania i prace dziennikarskie,

tzn. redagowanie, tworzenie oraz przygotowywanie materiałów prasowych. W szczególności planowała prowadzony Dział Uroda. Zbierała materiały. Pisała i redagowała artykuły, przygotowywała je do publikacji. Współpracowała z grafikami. Uczestniczyła w kolegiach redakcyjnych, konferencjach prasowych organizowanych przez różne instytucje. Przygotowywała wywiady z ekspertami. Opisywała sesje zdjęciowe, w których brała udział, przy czym wszystkie te prace wykonywała stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, pozostając w stosunku pracy z redakcją. Nazwy stanowisk zajmowanych przez nią miały charakter prestiżowy, nie zaś określający charakter wykonywanej pracy. Zmiana nazwy

z „Kierownik” na „Szef” związana była z przejściem (...) przez spółkę (...) S.A., w której nie funkcjonowały takie stanowiska jak „Kierownik” i zmiana ta stanowiła efekt dostosowania nomenklatury dotyczącej nazw stanowisk do tej obowiązującej w (...) S.A. ( odwołanie, k.3-8 a. s., umowa, k.11-13 a. s. zaświadczenie, k.45 a. r., świadectwo wykonywania prac w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, nienumerowane a. r., oceny okresowe w aktach osobowych).

Od 2006 r. B. P. dzieliła razem z ubezpieczoną boks w open-space. Część tekstów można było zamawiać u zewnętrznych redaktorów. Odwołująca się też je zamawiała i potem redagowała do pisma. Odwołująca się brała udział w naradach dotyczących planowania, kiedy proponowano konkretne tematy artykułów redaktorowi i powstawała makieta wstępna gazety. Poradnik był miesięcznikiem i do planowanego wydania wprowadzano niekiedy zmiany wymagające korekty. Co do zasady planowanie odbywało się raz w miesiącu. Trwało ono około trzech godzin. Brała w nim udział cała redakcja. J. F. mogła przygotowywać około dziesięciu tekstów do jednego wydania. Niekiedy były to mniejsze tekstów, a niekiedy były to teksty dłuższe,

bo makieta różniła się w każdym wydaniu. Większość tekstów była autorstwa odwołującej się. Konsultowała ona teksty ze specjalistami. Działy w piśmie były jednoosobowe. Odwołująca odpowiadała za swój dział i tworzyła go dziennikarsko. Nomenklatura stanowisk nie była jednolita - B. P. w swoim jednoosobowym dziale pracowała na stanowisku redaktora. Odwołująca się zajmowała stanowisko szefa działu (zeznania świadka B. P., k.41 a. s.).

Zakres pracy odwołującej się nie uległ zmianie po przejściu do wydawnictwa (...). Nastąpiła jedynie zmiana nazwy stanowiska z kierownika na szefa działu (zeznania świadka B. L., k.43-44 a. s.).

Ze zmianą nazwy stanowiska odwołującej się nie wiązały się żadne podwyżki czy obowiązki nieredaktorskie, niedziennikarskie (zeznania J. F., k. 44 a. s.).

Odwołująca się zbierała materiały prasowe. Opracowywała je i pisała artykuły. Chodziła na wywiady z ekspertami (zeznania świadka B. L., k.43-44 a. s.).

Sprawami administracyjno-kadrowych i finansowymi zajmowała się redaktor naczelna, która zawierała też umowy z autorami zamawianych tekstów (zeznania świadka J. K., k.42-43 a. s., zeznania świadka B. L., k.43-44 a. s.).

Odwołująca się nie miała żadnych podwładnych. Zajmowała się planowaniem tematów, zbieraniem materiałów do tekstów, pisaniem tekstów, wywiadami, udziałami w konferencjach, zamawianiem artykułów zewnętrznie, redagowaniem i sprawdzaniem poprawności merytorycznej zamówionego tekstu. Nie miała żadnych dodatkowych obowiązków w związku ze stanowiskiem redaktora. Jako kierownik lub szef działu nie miała żadnych obowiązków administracyjnych. Zajmowała się pracą redaktorską i dziennikarską (zeznania J. F., k. 44 a. s.).

J. F. 2 listopada 2018 r. złożyła do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. wniosek o emeryturę (wniosek o emeryturę 2 listopada 2018 r., k.1 a. r.).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. 21 listopada 2018 r. wydał decyzję znak: (...) o przyznaniu emerytury od 9 listopada 2018 r., tj. od osiągnięcia wieku emerytalnego (decyzja ZUS z 21 listopada 2018 r., k.7 a. r.).

Ubezpieczona 1 października 2019 r. złożyła do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. wniosek o ponowne obliczenie świadczenia emerytalno-rentowego (wniosek o ponowne obliczenie świadczenia emerytalno-rentowego z 1 października 2019 r., k.19 a. r.).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. 29 października 2019 r. wydał decyzję odmowną o przyznaniu rekompensaty, znak: (...). W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, że ubezpieczona nie udowodniła wymaganego okresu pracy w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze wynoszącego 15 lat (decyzja ZUS z 29 października 2019 r., k. 20 a. r.).

Ubezpieczona 5 grudnia 2019 r. złożyła do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. wniosek o ponowne obliczenie świadczenia emerytalno-rentowego (wniosek o ponowne obliczenie świadczenia emerytalno-rentowego z 5 grudnia 2019 r., k. 23 a. r.).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. 12 grudnia 2019 r. wydał decyzję odmowną o przyznaniu rekompensaty, znak: (...) (decyzja ZUS z 12 grudnia 2019 r., k. 24 a. r.).

Ubezpieczona 9 czerwca 2022 r. po raz kolejny złożyła do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. wniosek o rekompensatę (wniosek o rekompensatę z 9 czerwca 2022 r., k.47 a. r.).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. 24 czerwca 2022 r. wydał decyzję odmowną o przyznaniu rekompensaty, znak: (...) (decyzja ZUS z 24 czerwca 2022 r., k.47 a. r.).

J. F. 1 sierpnia 2022 r. złożyła odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. z 24 czerwca 2022 r., znak: (...) ( odwołanie,k.3-8 a. s.).

Sąd ustalił powyższy stan faktyczny na podstawie zgromadzonych w toku postępowania dowodów obejmujących wymienione wyżej dokumenty oraz dowodu z zeznań świadków B. P., J. K., B. L. i z zeznań ubezpieczonej.

Sąd dał wiarę zeznaniom świadków i zeznaniom ubezpieczonej co do przebiegu zatrudnienia w Wydawnictwie (...) S.A. oraz rodzaju

i charakteru wykonywanej przez niego pracy, które zostały ocenione jako spójne i nie budzące wątpliwości co do ich wiarygodności, a nadto znajdują one potwierdzenie w dokumentacji pracowniczej odwołującej się. Zeznania świadków uznano za wiarygodne ponieważ opisali oni spójnie czynności, które wykonywała odwołująca się, zaś wiedzę o tym czerpali z bezpośrednich kontaktów ze współpracującą z nimi odwołującą się.

### ***Sąd zważył, co następuje:***

Odwołanie J. F. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. z 24 czerwca 2022 r., znak (...) było uzasadnione.

Regulacja dotycząca prawa do rekompensaty z tytułu zatrudnienia w warunkach szczególnych, o którą ubiegała się J. F. została wprowadzona

do ustawy z 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych (tekst jednolity Dz. U. z 2018 r., poz. 1924). Art. 2 pkt 5 tej ustawy zawiera definicję rekompensaty rozumianej jako odszkodowanie za utratę możliwości nabycia prawa do wcześniejszej emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze dla osób, które nie nabeą prawa do emerytury pomostowej. Z kolei warunki jej przyznawania oraz sposób jej obliczenia wskazują art. 21 – 23 zamieszczone w Rozdziale III „Rekompensata”. Art. 23 stanowi,

że ustalenie rekompensaty następuje na wniosek ubezpieczonego o emeryturę oraz,

że przyznawana jest ona w formie dodatku do kapitału początkowego, o którym mowa

w przepisach art. 173 i art. 174 ustawy o emeryturach i rentach z FUS. W art. 21 ust. 1 ustawy wskazano natomiast, że rekompensata przysługuje ubezpieczonemu, jeżeli ma okres pracy

w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w rozumieniu przepisów ustawy

o emeryturach i rentach z FUS, wynoszący co najmniej 15 lat. Z art. 21 ust. 2 ustawy wynika zaś, że rekompensata nie przysługuje osobie, która nabyła prawo do emerytury na podstawie przepisów ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

Celem rekompensaty, o której mowa w cytowanych przepisach, podobnie jak i emerytury pomostowej, jest łagodzenie skutków utraty możliwości przejścia na emeryturę przed osiągnięciem wieku emerytalnego przez pracowników zatrudnionych przy pracach w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. W przypadku rekompensaty realizacja tego celu polega jednak nie na stworzeniu możliwości wcześniejszego zakończenia aktywności zawodowej,

lecz na odpowiednim zwiększeniu podstawy wymiaru emerytury z FUS, do której osoba uprawniona nabyła prawo po osiągnięciu powszechnego wieku emerytalnego.

Wskazywane art. 2 pkt 5 i art. 21 ust. 1 ustawy o emeryturach pomostowych formułują dwie zasadnicze przesłanki nabycia prawa do rekompensaty: 1) nienabycie prawa do emerytury pomostowej oraz 2) osiągnięcie okresu pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze w rozumieniu ustawy o emeryturach i rentach z FUS wynoszącego co najmniej 15 lat. Z kolei w art. 21 ust. 2 tej ustawy została zawarta przesłanka negatywna, którą stanowi nabycie prawa do emerytury na podstawie przepisów ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Może ona budzić wątpliwości, gdyż literalna wykładnia tego wyrwanego z kontekstu normatywnego przepisu może prowadzić do wniosku, że prawo do rekompensaty przysługuje wyłącznie tym osobom, które nie nabyły prawa do jakiegokolwiek emerytury z FUS.

Do prawidłowej interpretacji tego przepisu konieczne jest jednak zastosowanie wykładni systemowej, która prowadzi do przepisu art. 23 ustawy o emeryturach pomostowych, zgodnie z którym rekompensata przyznawana jest w formie dodatku do kapitału początkowego. Z kolei z art. 173 ust. 1 ustawy emerytalnej wynika, że kapitał początkowy ustala się dla ubezpieczonych urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 r., za których były opłacane składki na ubezpieczenie społeczne przed dniem 1 stycznia 1999 r. W tych okolicznościach warunek sformułowany w art. 21 ust. 1 ustawy o emeryturach pomostowych należy rozumieć w taki sposób, że rekompensata jest adresowana wyłącznie do ubezpieczonych objętych systemem emerytalnym zdefiniowanej składki, którzy przed osiągnięciem podstawowego wieku emerytalnego nie nabyli prawa do emerytury z FUS w obniżonym wieku emerytalnym z uwagi na pracę w warunkach szczególnych, obliczanej według formuły zdefiniowanego świadczenia. Nabycie prawa do takiego tylko świadczenia stanowi przesłankę negatywną przyznania prawa do rekompensaty. Natomiast nabycie prawa do emerytury na zasadach ogólnych nie wpływa w żaden sposób na uprawnienia do rekompensaty (wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z 5 maja 2017 r., III AUa 2047/16, wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z 14 grudnia 2015 r., III AUa 1070/15, wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z 22 września 2017 r., III AUa 529/16).

Przenosząc powyższe rozważania na grunt rozpatrywanej sprawy należy wskazać, że nie zachodzi negatywna przesłanka przyznania J. F. prawa do rekompensaty. Ubezpieczona nie miała przyznanego prawa do wcześniejszej emerytury z uwagi na pracę w warunkach szczególnych. Decyzją z 21 listopada 2018 r. przyznano jej prawo do emerytury w powszechnym wieku emerytalnym.

Wobec powyższego, celem ustalenia czy ubezpieczonej przysługuje prawo do rekompensaty należało zbadać spełnienie przesłanek pozytywnych, o których była mowa. Analiza cytowanych przepisów ustawy o emeryturach pomostowych, prowadzi do wniosku, że prawo do rekompensaty mają osoby urodzone po 1948 r., które przed 1 stycznia 2009 r. wykonywały przez co najmniej 15 lat pracę w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w rozumieniu art. 32 i 33 ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Podobnie jak przy ustalaniu tego okresu na potrzeby przyznania emerytury w niższym wieku emerytalnym, tak przy ustalaniu prawa do rekompensaty będą uwzględnione tylko okresy, w których praca była wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

Zdaniem sądu, J. F. spełniła przesłanki pozytywne konieczne do tego, by uzyskać prawo do rekompensaty z tytułu pracy w warunkach szczególnych. Ubezpieczona nie nabyła prawa do emerytury pomostowej i legitymuje się okresem 15 lat pracy w warunkach szczególnych, przypadającym przed 1 stycznia 2009 r.

Rozporządzenie Rady Ministrów z 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 r., Nr 8, poz. 43) – zwane dalej rozporządzeniem w sprawie wieku emerytalnego, do którego należy się odwołać na podstawie art. 32 ust. 4 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, wskazuje w § 2 ust. 1, że okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń

na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy. W przypadku ubezpieczonej, której ZUS uwzględnił do stażu pracy w warunkach szczególnych okres zatrudnienia od 1 stycznia 1987 r. do 31 października 1989 r. i od 1 października 1993 r. do 30 czerwca 1995 r. oraz od 1 lipca 1995 r. do 31 października 2000 r., należało dodatkowo uwzględnić okres zatrudnienia w (...) S.A. od 1 listopada 2000 r. do 18 kwietnia 2002 r. na stanowisku Kierownik Działu Uroda oraz od 19 kwietnia 2002 r. do 31 grudnia 2008 r. na stanowisku Szef Działu Uroda. Stanowisko organu rentowego, że ubezpieczona nie pracowała wówczas na stanowisku dziennikarza jest nieuzasadnione.

Odnosząc się do wskazanej okoliczności należy podnieść, że w sprawie o prawo do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym z uwagi na wykonywanie pracy w szczególnych warunkach – analogicznie w sprawie o prawo do rekompensaty - należy ustalić faktyczny rodzaj i zakres powierzonych do wykonywania czynności (obowiązków) pracowniczych i to one podlegają każdorazowo ocenie, a nie rodzaj stanowiska, jaki w dokumentach podał pracodawca. Ponadto, choć wykonywanie pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze powinno być stwierdzone przez pracodawcę w świadectwie wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze

lub w świadectwie pracy (wyrok Sądu Najwyższego z 15 grudnia 1997 r., II UKN 417/97

oraz wyrok Sądu Najwyższego z 21 listopada 2001 r., II UKN 598/00), to dokumenty

te podlegają każdorazowo weryfikacji. Wynika to z tego, że są to dokumenty prywatne

w rozumieniu art. 245 k.p.c. i nie stanowią dowodu tego, co zostało w nim odnotowane. Taki walor mają wyłącznie dokumenty urzędowe, do których w myśl stosowanego a contrario art. 244 § 1 k.p.c. nie zalicza się świadectwa pracy, skoro nie zostało sporządzone przez organy władzy publicznej ani inne organy państwowe (wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach

z 17 grudnia 2013 r., III AUa 783/13, Lex nr 1409118). To zatem oznacza, że nawet jeśli pracodawca ww. dokument pracownikowi wystawił, to i tak podlega on kontroli ZUS i sądu

i nie oznacza automatycznie, że praca w danym okresie była wykonywana w warunkach szczególnych. Z drugiej zaś strony, brak takiego dokumentu bądź jego wadliwość nie przesądza o tym, że praca nie była wykonywana w warunkach szczególnych. Kwestia

ta każdorazowo podlega badaniu przy uwzględnieniu tego, jakie czynności i rodzaj prac faktycznie wykonywał wnioskodawca i co ważne, w razie wszczęcia postępowania sądowego, toczącego się wskutek odwołania ubezpieczonego od odmownej decyzji organu rentowego

w sprawie przyznania uprawnień do emerytury w wieku obniżonym (także w sprawie

o rekompensatę), dopuszczalne jest przeprowadzanie wszelkich dowodów dla wykazania okoliczności, mających wpływ na prawo do świadczenia. Wynika to z tego, że w postępowaniu przed sądami pracy i ubezpieczeń społecznych okoliczności mające wpływ na prawo do świadczeń lub ich wysokość mogą być udowodnione wszelkimi środkami dowodowymi, przewidzianymi w kodeksie postępowania cywilnego, a nie tylko świadectwem pracy

w warunkach szczególnych.

W rozpatrywanej sprawie z przeprowadzonych przez sąd dowodów jednoznacznie wynika, że J. F. pracowała od 1 listopada 2000 r. do 18 kwietnia 2002 r. oraz od 19 kwietnia 2002 r. do 31 grudnia 2008 r. w (...) S. A. na stanowisku dziennikarza.

Praca ta może zostać zakwalifikowana jako odpowiadająca art. 32 ust. 3 pkt 4 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, czyli dziennikarzy zatrudnionych w redakcjach dzienników, czasopism, w radiu, telewizji oraz w organach prasowych, informacyjnych, publicystycznych albo fotograficznych, objętych układem zbiorowym pracy. Wobec tego sąd przyjął, że odwołująca się pracowała w warunkach szczególnych w okresie od 1 listopada 2000 r. do 18 kwietnia 2002 r. oraz od 19 kwietnia 2002 r. do 31 grudnia 2008 r. jako dziennikarz zatrudniony w Wydawnictwie (...) i w (...) S.A. Okresy te, łącznie z okresami uznanymi przez ZUS jako okresy zatrudnienia w warunkach szczególnych przekraczają wymagany przez ustawę próg 15 lat.

W tych okolicznościach należało stwierdzić, że ubezpieczona spełnia przesłanki do uzyskania dochodzonego od organu rentowego prawa do rekompensaty. W konsekwencji odwołanie podlegało uwzględnieniu poprzez zmianę zaskarżonej decyzji w ten sposób, że przyznano J. F. prawo do rekompensaty od czerwca 2022 r. na podstawie art. 477<sup>14</sup> § 2 k.p.c., o czym sąd orzekł w sentencji wyroku.